

Сарајево, 14.10.2019. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА**
07.10.2019.- 11.10.2019.

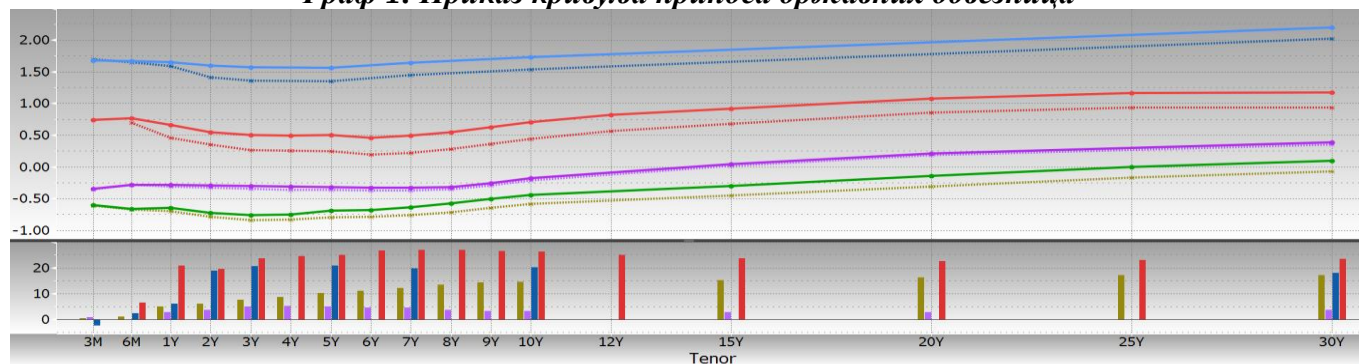
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона				САД				Велика Британија				Јапан			
	4.10.19	-	11.10.19		4.10.19	-	11.10.19		4.10.19	-	11.10.19		4.10.19	-	11.10.19	
2 године	-0,78	-	-0,72	↗	1,40	-	1,59	↗	0,35	-	0,55	↗	-0,33	-	-0,29	↗
5 година	-0,79	-	-0,69	↗	1,35	-	1,55	↗	0,25	-	0,50	↗	-0,36	-	-0,31	↗
10 година	-0,59	-	-0,44	↗	1,53	-	1,73	↗	0,44	-	0,71	↗	-0,21	-	-0,18	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси		
	4.10.19	-	11.10.19
3 мјесеца	-0,577	-	-0,538 ↗
6 мјесеци	-0,674	-	-0,664 ↗
1 година	-0,683	-	-0,642 ↗

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 11.10.2019. године (пуне линије) и 04.10.2019. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Протекла седмица је била у знаку ишчекивања сигнала наредних корака трговинских преговора између САД и Кине. Иако на почетку седмице прве вијести нису указивале на оптимизам, то се промијенило средином седмице, а расположење тржишта је остало позитивно до краја протекле седмице услед позитивних сигнала с обје стране, а што је као резултат имало раст индекса акција на глобалном нивоу. Наведено је утицало на раст приноса сигурнијих обвезница еврозоне, нарочито оних с дужим роком доспијећа. Приноси њемачких обвезница су на седмичном нивоу повећани између 6 и 14,5 базних поена (највећи раст забиљежен код десетогодишњих обвезница). Приноси обвезница осталих чланица еврозоне су биљежили иста кретања, али је код италијанских обвезница раст приноса био нешто мање изражен (2 до 11 базна поена), услед успјешних аукција обвезница рочности 3 до 30 година, које су одржане на крају прошле седмице.

У четвртак је објављен записник са септембарске сједнице ЕЦБ који је указао на дубоку подијељеност око питања поновног увођења програма куповина обвезница, што је указало на повећану различитост мишљења уочи истека мандата тренутног предсједника ове институције, а што је додатно потврђено званичним изјавама одређених чланова овог тијела. Наведени записник је показао да је више од једне трећине чланова УВ ЕЦБ, укључујући предсједнике централних

банакa Француске и Њемачке, било против увођења новог круга куповина обвезница, што према одређеним аналитичарима сада представља пријетњу ефикасности монетарне политике. Записник је показао и то да су неки чланови били спремни да прихвате и веће смањење каматних стопа у замјену за одустајање од приједлога реактивације програма куповина обвезница, док су се неки други чланови морали убиједити у потребу за смањењем каматних стопа због забринутости око могућих растућих споредних ефеката. Након објављеног записника, предсједник ЕЦБ Draghi је изјавио да би владе чланица еврозоне могле помоћи ЕЦБ да раније повећа каматне стопе уколико и саме стимулишу привреду. Он је појаснио да би активнија фискална политика у еврозони омогућила брже прилагођавање монетарне политике, а за које су сви, према Draghiју, свјесни да има негативне ефекте на одређене сегменте друштва и одређене посреднике.

ЕЦБ је објавила да извјештај овогодишњег теста на стрес, у којем су учествовале 103 банке, показује да велика већина банака над којима се врши директан надзор има укупно задовољавајуће позиције ликвидности, упркос одређеним недостацима који захтијевају додатну пажњу. Око половине испитаних банака је показало да у ситуацији изражених шокова може да „преживи“ више од 6 мјесеци, док је код сценарија екстремних шокова тај период износио више од 4 мјесеца.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Sentix индекс повјерења инвеститора – ЕЗ	ОКТ	-13,0	-16,8	-11,1
2.	Фабричке поруџбине – Њемачка (Г/Г)	АВГ	-6,4%	-6,7%	-5,0%
3.	Индустријска производња – Њемачка (Г/Г)	АВГ	-4,3%	-4,0%	-3,9%
4.	Индустријска производња – Француска (Г/Г)	АВГ	0,1%	-1,4%	0,0%
5.	Индустријска производња – Финска (Г/Г)	АВГ	-	4,4%	4,9%
6.	Индустријска производња – Италија (Г/Г)	АВГ	-1,8%	-1,8%	-0,7%
7.	Индустријска производња – Шпанија (Г/Г)	АВГ	0,6%	1,7%	1,2%
8.	Индустријске продаје – Холандија (Г/Г)	АВГ	-	-9,9%	-6,9%
9.	Прерађивачка производња – Француска (Г/Г)	АВГ	-0,2%	-1,6%	-0,1%
10.	Прерађивачка производња – Холандија (Г/Г)	АВГ	-	-0,8%	-0,4%
11.	Трговински биланс – Њемачка (у милијардама EUR)	АВГ	18,8	16,2	21,6
12.	Трговински биланс – Француска (у милијардама EUR)	АВГ	-5,0	-5,02	-4,54
13.	Малопродаја – Италија (Г/Г)	АВГ	2,3%	0,7%	2,4%
14.	Стопа инфлације – Њемачка (финал.)	СЕП	0,9%	0,9%	1,0%
15.	Стопа инфлације – Холандија	СЕП	3,0%	2,7%	3,1%
16.	Стопа инфлације – Шпанија	СЕП	0,2%	0,2%	0,4%

САД

Приноси на америчке обвезнице су током прошле седмице забиљежили снажан раст за око 20 базних поена, као и индекси акција, под утицајем оптимизма везано за трговинске преговоре између САД и Кине. Наиме, САД су крајем седмице најавиле оквирни споразум с Кином, који је предсједник САД назвао „фазом 1“. Иако су саопштени ограничени детаљи о споразуму, објављено је да се обуставља повећање тарифа на 30% са 25% на око 250 милијарди USD вриједности кинеског извоза, које је требало почети 15. октобра. С друге стране, Кина је сагласна повећати куповину америчких пољопривредних производа за око 40-50 милијарди USD те провести значајне реформе у пољопривредној политици, транспарентности валуте, као и отварању приступа тржиштима за америчке финансијске компаније. Преговори о „фази 2“ би могли бити одржани у новембру, а требало би да се односе на питања технологије и интелектуалног власништва.

Прошле седмице је објављен записник са септембарске сједнице FOMC-а у којем је наведено да је већина креатора монетарне политике гласала за смањење референтне каматне стопе. Чланови FOMC-а су истакли да су притисци на инфлацију пригушени уз ограничени утицај раста плата, те су нагласили повећање забринутости због трговинске нестабилности и глобалних ризика. Предсједник Феда Powell је изјавио да ће Фед ускоро наставити с куповинама државних обвезница

како би проширио биланс стања у нади да ће спријечити понављање недавних турбуленција на тржиштима новца у САД.

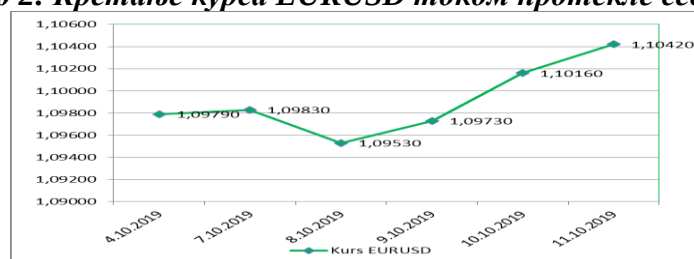
Према резултатима Bloomberg истраживања за октобар економисти су задржали прогнозиране стопе раста БДП-а од 2,3% за текућу и 1,8% за 2021. годину, док је за наредну годину прогнозирана стопа БДП-а смањена на 1,7% са 1,8%. Прогнозирана стопа инфлације за текућу годину је остала непромијењена и износи 1,8%, док је иста за наредну годину повећана на 2,1% са раније прогнозираних 2%.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г)	СЕП	1,8%	1,4%	1,8%
2.	Индекс потрошачких цијена (Г/Г)	СЕП	1,8%	1,7%	1,7%
3.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	5. ОКТ	220.000	210.000	220.000
4.	Bloomberg индекс потрошачког повјерења	6. ОКТ	-	62,7	62,0
5.	Захтјеви за хипотекарне кредите	4. ОКТ	-	5,2%	8,1%
6.	Зараде по радној седмици (Г/Г)	СЕП	-	0,9%	1,1%
7.	Индекс улазних цијена (Г/Г)	СЕП	-2,1%	-1,6%	-1,8%
8.	Индекс излазних цијена (Г/Г)	СЕП	-	-1,6%	-1,4%
9.	Индекс повјерења - Универзитет из Мичигена Р	ОКТ	92,0	96,0	93,2

USD је депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст са нивоа од 1,0979 на ниво од 1,1042.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Датум који је тренутно одређен за напуштање Брегзита се приближава, али споразум још увијек није постигнут. Премијер Johnson је више пута тврдио да ће Велика Британија напустити ЕУ блок 31. октобра, како је тренутно одређено, те да није спреман да тражи било какво продужење. Ипак, у прошлом мјесецу Парламент је усвојио закон под називом „Бенов закон“ којим се захтијева од премијера да затражи одлагање Брегзита уколико се не постигне споразум до 19. октобра, осим уколико законодавци одобре Брегзит без споразума.

Financial Times је објавио да је премијер Велике Британије Johnson позвао премијера Ирске Варадкара да задржи повјерење у постизање споразума о Брегзиту, упркос бојазни да споразум неће бити постигнут. С друге стране, Johnson је канцеларки Меркел рекао да је споразум о Брегзиту у основи немогућ уколико ЕУ захтијева од Сјеверне Ирске да остане унутар царинске уније. У међувремену, Велика Британија је покушала ублажити забринутост око Брегзита без споразума, те је објавила низ планова за случај ванредних стања. Економија Велике Британије показује снажне знакове напетости како се глобално успорење интензивира, уз губитак напретка у подручјима која су до данас представљала извор раста. Повјерење међу компанијама је смањено на најнижи ниво од глобалне кризе. Тржиште рада које је до скоро биљежило унапређење почиње да показује знакове успорења, док је и лична потрошња упитна. Крајем седмице појачан је оптимизам везано за могуће постизање споразума о Брегзиту.

Преговарач ЕУ за Брегзит Barnier је изјавио да је током протекле седмице имао конструктиван састанак с Varclaumont који је задужен за процесе Брегзита. Ипак, током викенда дипломате су саопштили да није било напретка у преговорима те су истакли да је тешко постићи договор с

обзиром на различите ставове међу странама, као и због комплексности бројних питања. Било који споразум мора задовољити ЕУ владе и Велику Британију, односно дубоко раздвојени Парламент Велике Британије. Представници ЕУ сматрају да је доста активности окончано док је премијер Johnson истакао да се назире постизање споразума, али да и даље треба много тога да се начини да би споразум био постигнут. Такође, Johnson је додао да морају остати спремни на напуштање ЕУ 31. октобра.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП (М/М) АВГ	0,0%	-0,1%	0,4%
2.	Индустријска производња (Г/Г) АВГ	-0,8%	-1,8%	-1,1%
3.	Прерађивачки сектор (Г/Г) АВГ	-0,4%	-1,7%	-0,9%
4.	Грађевински сектор (Г/Г) АВГ	-0,2%	2,4%	1,9%
5.	Трговински биланс (у млрд GBP) АВГ	-10,000	-9,806	-9,625

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад са нивоа од 0,89083 на ниво од 0,87235, док је курс GBPUSD повећан са нивоа од 1,2331 на ниво од 1,2668.

ЈАПАН

Оптимизам везано за трговинске преговоре између САД и Кине је утицао и на финансијско тржиште у Јапану, те су приноси на јапанске државне обвезнице забиљежили раст за 3 до 5 базних поена на седмичном нивоу. Бивши извршни директор ВоЈ Момта је изјавио да ће ВоЈ задржати актуелну монетарну политику све док не буде у потпуности увјерена да ће успоравање глобалне економије изазвати турбуленције на берзама, те наглу апрецијацију JPY. Према резултатима истраживања Bloombergа за октобар, економски аналитичари прогнозирају стопу раста БДП-а од 0,9% за текућу годину те стопе од 0,2% и 0,8% за 2020. и 2021. годину, респективно. Истовремено, економисти су задржали прогнозе стопе инфлације те се очекује да ће иста у текућој години износити 0,7%, док прогнозе за 2020. и 2021. годину износе 1,0% и 0,8%, респективно. Такође, очекује се да ће ВоЈ референтну каматну стопу задржати на тренутном нивоу од -0,10% до краја године, док је претходно прогнозирано до краја трећег квартала ове године.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

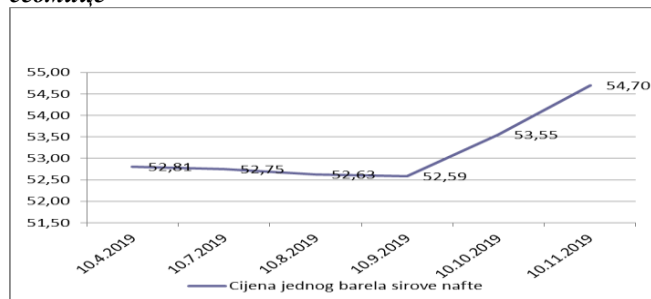
Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Званичне резерве (у млрд USD) СЕП	-	1.322,6	1.331,6
2.	Трговински биланс (у милијардама JPY) АВГ	36,4	50,9	-74,5
3.	Текући рачун (у милијардама JPY) АВГ	2.069,5	2.157,7	1.999,9
4.	Монетарни агрегат М2 (Г/Г) СЕП	2,4%	2,4%	2,4%
5.	Монетарни агрегат М3 (Г/Г) СЕП	2,0%	2,0%	2,0%
6.	Поруцбине машинских алата (Г/Г) прелим. СЕП	-	-35,5%	-37,0%
7.	Основне машинске поруцбине (Г/Г) АВГ	-8,4%	-14,5%	0,3%
8.	Произвођачке цијене (Г/Г) СЕП	-1,1%	-1,1%	-0,9%
9.	Водећи индекс Р АВГ	91,8	91,7	93,7
10.	Коинцидирајући индекс Р АВГ	99,4	99,3	99,7
11.	Индекс укупних зарада АВГ	-0,2%	-0,2%	-1,0%

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст са нивоа од 117,39 на ниво од 119,71, што представља седмични раст од 1,98%. JPY је депрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст са нивоа од 106,94 на ниво од 108,29.

НАФТА И ЗЛАТО

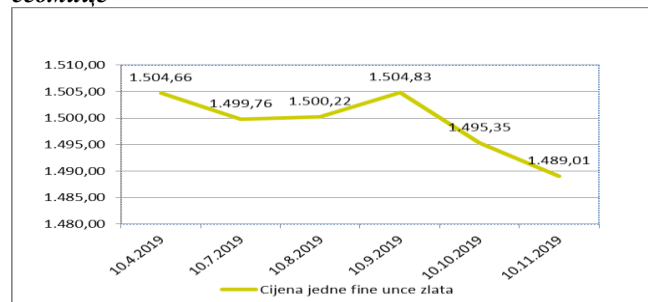
На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 52,81 USD (48,10 EUR). Током протекле седмице цијена нафте је била под утицајем очекивања преговора на релацији Кина-САД. Независни трговци нафтом сматрају да ће глобална цијена нафте вјероватно остати близу садашњих нивоа у наредној години уколико се не ријеше трговинске тензије између Кине и САД, као и уколико се не ублаже неизвјесности везано за глобалну рецесију. Тржиште нафте се у трећем кварталу текуће године налазило у највећем дефициту понуде од 2007. године, након што су напади на производна постројења у Саудијској Арабији утицали на укупно смањење производње ОПЕС-а и сарадника. Према мјесечном извјештају ОПЕС-а потражња за нафтом је у периоду од почетка јула до краја септембра надмашила понуду за више од 2,5 милиона барела дневно. Посљедњи пут је овакав мањак понуде забиљежен у првом кварталу 2007. године када је потражња била већа од понуде за 2,53 милиона барела. Крајем седмице, цијена овог енергента је повећана након што је државна компанија Ирана за производњу и извоз нафте потврдила да је један од њених танкера нападнут у Црвеном мору приликом превоза 1 милион барела нафте, која се почела излијевати у море након двије одвојене експлозије, вјероватно изазване ударима ракета. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте износила је 54,70 USD (49,54 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.504,66 USD (1.370,49 EUR). Цијена злата је у протеклој седмици била под утицајима очекивања резултата трговинских преговора на релацији Кина-САД. Крајем седмице цијена злата је смањена након што су медији из Кине објавили извјештај којим сугеришу да Кина жели да постигне споразум са САД са циљем избјегавања даљих ескалација у трговинским односима, што је умањило забринутости инвеститора. Оптимизам везано за преговоре између Кине и САД, али и оптимизам око Брегзита су били кључни за наставак смањења цијене злата крајем седмице. Овакве околности су довеле до тога да цијена овог племенитог метала на седмичном нивоу буде смањена за 1,04%. Наведени оптимизам додатно је повећан и под утицајем вијести објављене на Bloombergу да су Кина и САД постигли дјелимичан споразум који би могао водити примирју у трговинском рату. Као дио овог споразума Кина би пристала на одређене пољопривредне концесије, док би САД понудиле одређене олакшице у дијелу царина. Физичке куповине злата у Кини, као и инвестиције у овој земљи су смањене, а не очекује се значајно побољшање ни у 2020. години, јер спорији раст и веће цијене овог племенитог метала смањују потрошњу злата. Прогнозирано је да ће се тражња за накитом у овој години смањити за 4%. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.489,01 USD (1.348,50 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.